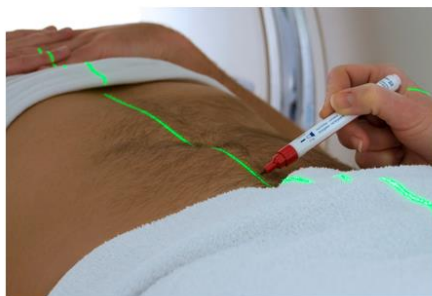

TUMOREN VAN DE PROSTAAT

radiotherapie van prostaatkanker

Verbeeten **Radio**therapie

U wordt in Instituut Verbeeten behandeld voor prostaatkanker. U hebt een gesprek gehad met uw radiotherapeut-oncoloog. In dit gesprek hebt u uitleg gehad over uw ziekte en uw behandeling. In deze folder staat alle informatie over uw behandeling nog eens voor u op een rijtje.

Wat moet u thuis zelf doen?

- Neem volgens recept de antibiotica in voor het plaatsen van de prostaatmarkers.
- Bij het maken van de CT-scan, de MRI-scan en bij elke bestraling moet uw blaas met dezelfde hoeveelheid gevuld zijn. Lees de instructie in de folder "Gevulde blaas".

Hoe gaat uw behandeling?

De voorbereiding

Allereerst plaatst de uroloog prostaatmarkers bij u. Lees de folder "Prostaatmarkers".

Is uw prostaat met een operatie geheel verwijderd? Dan worden geen prostaatmarkers geplaatst.

Tenminste één week na het plaatsen van de prostaatmarkers, maken de radiotherapeutisch laboranten een CT-scan. De CT-scan laat zien waar de prostaat zit, of waar het operatiegebied zit. Op de CT-scan bepalen de laboranten in welke houding u bij iedere bestraling moet liggen. Zij zetten markeringspuntjes op uw huid. Dit gebeurt met tatoeagepuntjes. Ook maken de laboranten een digitale foto. Met deze hulpmiddelen zorgen zij ervoor dat u bij iedere bestraling weer in dezelfde houding op de bestralingstafel ligt. Het maken van de CT-scan duurt ongeveer een half uur.

Op indicatie wordt een MRI-scan gemaakt. Of dit bij u het geval is, hoort u van uw radiotherapeut-oncoloog. Vaak vindt de MRI-scan op dezelfde dag plaats als de CT-scan.

De radiotherapeut-oncoloog en de radiotherapeutisch laboranten maken hierna met behulp van de beschikbare scan(s) uw bestralingsplan. Zij bepalen hoe u exact bestraald wordt en berekenen de bestralingstijd.

De bestralingen

De radiotherapeutisch laboranten leggen u in de juiste houding op de bestralingstafel. Hiervoor gebruiken zij de tatoeagepuntjes op uw huid. Als de bestralingstafel goed staat maken de laboranten een controlefoto. Hiermee controleren zij of u in de juiste houding op de bestralingstafel ligt. Dan controleert de computer alle gegevens. Uw bestraling start als alle gegevens juist zijn.

U bent tijdens uw bestraling alleen in de bestralingsruimte. Via een camera en een intercomsysteem houden de laboranten u vanuit de bedieningsruimte in de gaten.

Straling voelt u niet en ziet u niet. Bestraald worden doet geen pijn.

Na uw bestraling

U hebt tijdens uw bestralingsbehandeling regelmatig een afspraak met uw radiotherapeut-oncoloog. Tegen het einde van uw bestraling hebt u een afsluitend gesprek. In dit gesprek bespreekt de radiotherapeut-oncoloog de controles na de behandeling met u.

Heeft uw behandeling bijwerkingen?

De volgende bijwerkingen kunnen voorkomen:

- Roodheid en schraal worden van de bestraalde huid.
Lees de folder "Huidadviezen, Poli Doktersassistent".
- Vaker plassen, moeizamer plassen en een branderig gevoel bij het plassen. Drink voldoende.
- Moeite met plas ophouden.
- Klachten van de stoelgang: loze aandrang, slijmverlies, harde ontlasting, diarree, winderigheid, bloed bij ontlasting
Lees de voedingsadviezen in deze folder. Vraag zo nodig een afspraak bij de diëtist.
- Jeuk rond de anus.
- Vermoeidheid.
- Op langere termijn kunnen problemen met de erecties ontstaan.

Bespreek uw klachten altijd met de laboranten van uw bestralingstoestel en met uw radiotherapeut-oncoloog.

De meeste klachten verdwijnen één tot drie weken na de laatste bestraling. Een deel van de klachten met plassen en van de ontlasting kan (langer) blijven bestaan. Soms kunnen de darmklachten later weer terugkomen.

Voedingsadviezen

Algemene voedingsadviezen:

- Gebruik meerdere kleine maaltijden per dag.
- Eet rustig, snijd het voedsel fijn en kauw goed.
- Drink voldoende.
- Eet voldoende vezels, deze houden het vocht in de darmen vast.
- Maak tenminste gebruik van:
 - 3 sneden bruin of fijn volkorenbrood, volkoren beschuit/crackers, graanproducten, drinkontbijt met vezels.
 - 2 kleine aardappelen, of een vergelijkbare hoeveelheid zilvervliesrijst of (volkoren)pasta.
 - 100-150 gram gekookte, of gesmoorde groente.
 - 2 stuks fruit zonder pit of schil.

Voedingsadviezen bij darmklachten:

- Vermijd bij winderigheid:
ui, prei, spruitjes, kool, paprika, nieuwe aardappelen, asperges, peulvruchten, koolzuurhoudende dranken zoals cola en bier.
- Vermijd bij geprikkelde darmen:
sterke zwarte koffie, sambal, knoflook, scherpe specerijen, sterke alcohol zoals jenever en cognac.
- Vermijd vanwege harde, onverteerbare stukjes:
noten, pinda's, grof volkorenbrood met hele zaden en pitten, roggebrood, muesli en cruesli. Verwijder zorgvuldig pitten, schillen, botjes en graten.

Hormonale therapie

Soms wordt naast de bestralingsbehandeling ook behandeling met hormonale therapie gegeven. Uw radiotherapeut-oncoloog informeert u hierover.

Als u een behandeling krijgt met hormonale therapie, krijgt u gedurende 2-3 jaar iedere 3 of 6 maanden een hormooninjectie.

Ongeveer een week voor de eerste injectie start u met Bicalutamide (1 keer per dag 50 mg). U krijgt hiervoor een recept voor 30 tabletten mee. Zodra deze op zijn, mag u hiermee stoppen. Dit is ongeveer 3 weken na de eerste injectie. Mogelijke bijwerkingen van hormonale therapie zijn: vermoeidheid, opvliegers, transpireren, veranderde stemming, erectiestoornissen, afname libido, spier- en gewrichtsklachten, gewichtstoename.

Hebt u vragen?

U hebt vragen tijdens uw bestraling?

Stel uw vragen aan de laboranten van uw bestralingstoestel, of aan uw radiotherapeut-oncoloog.

Hebt u een vraag die niet kan wachten tot de (volgende) bestraling? Bel met telefoonnummer 013-594 77 77. Geef de naam van uw bestralingstoestel door en stel uw vraag telefonisch aan de laborant van uw bestralingstoestel.

U hebt vragen na uw bestraling?

Bel met een medewerker van Polikliniek Radiotherapie.

Polikliniek Radiotherapie is maandag tot en met vrijdag bereikbaar van 8.45 - 17.00 uur.

Telefoonnummer: 013 - 594 75 65.

Instituut Verbeeten

Brugstraat 10

5042 SB Tilburg

☎013-594 77 77

www.verbeeten.nl

versie: maart 2019